

Uwagi do „Recenzji raportów” Eugeniusza Pugacewicza

E. Pugacewicz krytykując raport Pracowni powołuje się na swoje obserwacje prowadzone w latach 2004-2010, jednak oceny ww. autora nie są oparte na powszechnie przyjętych metodach. W swoich badaniach stosuje on sobie tylko znaną metodykę. Powoduje to, iż uzyskane metodą Pugacewicza (1997) wyniki są zupełnie nieporównywalne z naszymi z roku 2010. Można też wymienić kilka szczegółowych powodów, które podważają oceny Pugacewicza.

Po pierwsze, są to zsumowania **spotkań z okresu siedmiu lat (2004-2010)**, niewątpliwie zawierające kilkakrotne stwierdzenia niektórych par lęgowych po zmianie stanowiska lęgowego (co bardziej prawdopodobne w lasach gospodarczych - wyręby lub naturalna utrata nielicznych martwych drzew gniazdowych - niż w BPN).

Po drugie, nie wiadomo też jak ww. autor rozróżniał sąsiednie stanowiska dzięciołów, u których bębnią obie płcie, a terytoria mogą osiągać kilka-kilkanaście km² (Aulen 1988, Tomiałojc i Stawarczyk 2003). Pugacewicz posługuje się terminem „areal lęgowy”, co sugeruje wyznaczanie przez niego terytoriów lęgowych.

Po trzecie, pomimo braku wzmianek o stosowaniu telemetrii lub indywidualnego znakowania ptaków ww. autor podaje niezwykle dokładne oceny rozmieszczenia badanych dzięciołów (patrz Pugacewicz 1997). Dodatkowo brak dokładnego opisu stosowanej metodyki sprawia, że wyniki owe nie mogą też być zweryfikowane przez powtórzenie badań.

Takie same zastrzeżenia dotyczą wcześniejszej oceny liczebności dzięcioła białogrzbietego w Puszczy Białowieskiej (Pugacewicz 1997), w której **zsumowano obserwacje aż z 10 lat, co mogło tylko wpłynąć na zawyżenie liczebności.**

Ponadto E. Pugacewicz zarzuca autorom raportu Pracowni, iż dane z roku 2010 są „nieporównywalne z jakimikolwiek innymi danymi, szczególnie dawniejszymi”. Jednak w raporcie wielokrotnie powołujemy się na pracę Wesołowskiego (1995), w której zastosowano dokładnie taką samą metodykę, jak w roku 2010. W przeciwieństwie do opinii E. Pugacewicza, właśnie powtórzenie w 2010 r. naszych badań według dokładnie tej samej metodyki jak badania T. Wesołowskiego w roku 1991 (opublikowanych w roku 1995) stanowi podstawę do dokładnej analizy sytuacji dzięcioła białogrzbietego w Puszczy Białowieskiej.

Podsumowując, recenzja napisana przez E. Pugacewicza nie zasługuje na szczegółową dyskusję, ponieważ zawiera wiele insynuacji, to jest zarzutów pozbawionych podstaw. Na przykład E. Pugacewicz twierdzi bezpodstawnie, iż *Nie przestrzegano rygoru równomiernego penetrowania całego badanego terenu... albo badania wykonano nierzetelnie* itd.

Wiesław Walankiewicz

Literatura:

- Aulen G., *Ecology and distribution of the white-backed woodpecker Dendrocopos leucotos in Sweden*, Swedish University of Agricultural Sciences, Department of Wildlife Ecology Report, No. 14, 1988.
- Pugacewicz E., *Ptaki lęgowe Puszczy Białowieskiej*, PTOP, Białowieża 1997.
- Tomiałojc L., Stawarczyk T., *Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany*, PTPP „pro

Natura”, Wrocław 2003.

- Wesołowski T., *Value of Białowieża Forest for the conservation of White-backed Woodpecker (Dendrocopos leucotos) in Poland*, Biological Conservation 71: 69–75, 1995.

Inwentaryzacje dzięciołów wykonano w ramach projektu „Partnerstwo w ochronie reliktowych gatunków Puszczy Białowieskiej narzędziem wdrażania Dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej” zrealizowanego dzięki wsparciu udzielonemu przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych.